

5-13654
ENSV SISEMINISTEERIUMI MAANTEEDE VALITSUS

OHUTUSTEHNIKA REEGLID

KARJÄÄRITÖÖDEL
TEEDE EHTUSMATERJALIDE
TOOTMISEL

ENSV SISEMINISTEERIUMI MAANTEEDE VALITSUSE
VÄLJAANNE * TALLINN 1950

ARH

A-18654

Sundeksemplar

ENSV SISEMINISTEERIUMI MAANTEEDE VALITSUS

OHUTUSTEHNIKA REEGLID

KARJÄÄRITÖÖDEL
TEEDE EHTUSMATERJALIDE
TOOTMISEL

Koostatud

NSVL Siseministeeriumi Maanteede Peavalitsuse ja
maantee ning vesiehituse tööliste Ametiühingu Keskkomitee
poolt 30. nov. 1944. a. kinnitatud samanimeliste
reeglite alusel.

ENSV SISEMINISTEERIUMI MAANTEEDE VALITSUSE
VÄLJAANNE * TALLINN 1950

ARHIIVKOGU

2

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

8685

OHUTUSTEHNIKA REEGLID

karjääritöödel teede ehitusmaterjalide tootmisel

I. ÜLDREEGLID

§ 1. Kõik karjääritööd, sõltumata tööde mahust, peavad toimuma lahtiste mäetööde tegemiseks õigustatud tehnilise personali vahetel juhtimisel.

§ 2. Tehniline personal on kohustatud enne töövahetuse algust kontrollima kõik töökohad (murrud, karjäärinõlvad, teed jne.) ja lubama töötada ainult kohtades, kus kõik ohutustehnika reeglid on täidetud.

§ 3. Kui töökoha seisukord ohustab töölise elu või tervist, on tehniline personal kohustatud isiklikult juhtima rikete ja puuduste kõrvaldamise töid ja alles pärast puuduste kõrvaldamist lubama asuda tööle.

§ 4. Kõigile karjääritöödele vastuvõetud või üleviidud töölistele tuleb korraldada ettevalmistav õppus ohutustehnika eeskirjade alal, ilma milleta on tööle asumine kategooriliselt keelatud.

Õppuse läbiviimine töölistega peab olema õppuse raamatusse vastavate sissekannetega vormistatud.

§ 5. Töölise üleviimise puhul karjääris ühelt töölt teisele tuleb temale korraldada vastav täiendav õppus.

§ 6. Karjääri kõigis ohtlikes kohtades tuleb välja panna sellekohased plakatid ja hoiatuskirjad.

§ 7. Lõhkamistöid karjääris võib teostada ainult kooskõlas vastavate ohutustehnika reeglitega.

II. ETTEVALMISTUSTÖÖD

§ 8. Karjääri maa-ala, mis asub asustatud kohtade, teede ja kõnniteede lähedal, peab olema piiratud planguga. Plangu kõrgus ei tohi olla alla 1,5 m ja tema kaugus karjääri nõlva servast peab olema vähemalt 1,0 m. Kõik kõnniteed peavad kulgema vähemalt 1,0 m kauguselt karjäärinõlva servast.

§ 9. Karjäärist väljumiseks astmelt astmele tuleb ehitada kohakindlalt kinnitatud redelid või treppid laiusega vähemalt 1,0 m. Redeli või trepi algul ja lõpul peab olema pinnak mõõtu-
dega vähemalt 1,0×1,0 m. Juurdepääsuteed pinnakule tuleb planeerida. Nii redelil kui ka trepil peavad olema mõlemal pool käsipuud kõrgusega vähemalt 1,0 m. Treppi tuleb järjekindlalt puhastada, aga talvel peale selle veel liivatada.

§ 10. Trepi suurema pikkuse puhul tuleb iga 2,0 m kõrguse järele ehitada rõhtsad pinnakud.

§ 11. Karjääri maa-alal või selle vahetus läheduses tuleb sisustada erikohad või ruumid söömiseks, puhkamiseks, väljakäimiseks ja kaitseks vihma eest.

§ 12. Sisse ja välja viivad kraavkaevikud peavad oma laiusega tagama ohutut transporti. Kraavkaevikute laius peab olema vähemalt 2 m kärudega ja 3 m mullavankritega transportimiseks.

§ 13. Kaevandamise lõpetamisel ülalpool olevail astmeil tuleb jätta perved, mille laius valitakse vastavalt astme kõrgusele, pinnaste tugevusele ja püsivusele ning mis kinnitatakse mäetehnilise inspektsiooni poolt, kuid igal juhul perve laius ei tohi olla alla 1,0 m.

§ 14. Perved tühjaks töödeldud astmetel, kus töölisel järjekindlalt käivad, tuleb eriliselt tarastada, et ära hoida inimeste allakukkumist.

§ 15. Kui kaevandatavad maaliigid ladestuvad kallakusega rõhtjoone suhtes, eriti mäeveerul, tuleb astme sisselõikamist alustada ülemisest astmest.

§ 16. Kõik sisse- ja väljakäigud murdudest, kus on lakatud töötamast, tuleb tarastada.

§ 17. Igasugused inimesi ja loomi ohustavad kunstlikud süvendid tuleb kinni katta, kinni ajada või tarastada.

III. KÄSI-TÖÖRIISTAD

§ 18. Tööriistadel, millede metalloosa käib puust varre otsas (nagu suured vasarad, haamrid, kirkad jms.), peab vars olema metalloosiga nii lõõdud, et varre ots ulatuks metalloosiga avast vähe välja.

§ 19. Metalloosa peab olema tihedalt, liitselt puust varre otsas. Puust varre ots metalloosiga avases peab olema raudkiiluga kiilutud; kiilu pikkus ei tohi olla üle 0,75 ava pikkusest.

§ 20. Puust vars peab olema siledalt töödeldud, et töötajad ei vigastaks käenahka ja et neil ei läheks pinde kätte. Varred tuleb valmistada kõvast puuliigist (kask, vaher jms.).

§ 21. Tihedate või külmunud pinnaste kaevandamiseks tarvitata-
vad metallkiilud peavad olema täisnurkse põiklõikega, põiklõike laius vahekorras kiilu pikkusega umbes 1:10; kiilu pikkus peab olema 0,30—0,50 m. On keelatud kiilu tarvitamine ilma kiilu tugevasti haarava hoidjata. Hoidja (traadist või lattrauast) pikkus peab olema vähemalt 1 m.

§ 22. Kangiga töötamine on lubatud vaid labakinnastes.

§ 23. Tarvitada ainult korrasolevaid tööriistu ja seejuures iga riista vastavalt tema otstarbele.

§ 24. Igale töölisele peab olema õpetatud antud tööriista tarvitamist ja selle kasutamise reegleid. Tööriist peab olema vastavalt teritatud; nüri tööriistaga töötamine on keelatud.

IV. SURUÕHU- (PNEUMAATILISED) TÖÖRIISTAD JA TÖÖTAMINE NENDEGA

§ 25. Töötamine suruõhu tööriistadega on lubatud ainult vastavalt ettevalmistatud ja tööriistade ehitust tundmaõppinud töölistel.

§ 26. Igal tööriistal peab olema vastav seadis, mis võimaldab selle sisselülimist sobivalt ja kiiresti.

§ 27. Sulgklapid suruõhu-tööriistade käepidemeil peavad olema nii liitselt sobitatud, et nad suletuna õhku läbi ei laseks, nad peavad kergelt avanema ja kiiresti sulguma, kui surve käepideme hoovale lakkab.

§ 28. Lahutada ja ühendada suruõhu tööriistade õhuvoolikuid on lubatud ainult pärast õhu juurdevoolu väljalülitamist, kuid teraosa vahetamine võib toimuda ainult suruõhu riista täieliku seisaku ajal.

§ 29. Õhu juurdevoolu sisselülimine on lubatud ainult pärast tööriista asetamist vastavasse tööasendisse.

§ 30. Vajadusel töötada üle 4,5 at. survega tuleb pärast kõigi seadmete sellekohast proovimist nõutada inspeksioonilt eriluba.

§ 31. Suruõhu tööriist peab olema hästi reguleeritud, ei tohi anda tugevat tagasilööki ega vibreerida.

§ 32. Suruõhu tööriista kandmisel ei ole lubatud kinni hoida teraosast ega õhuvoolikust.

§ 33. Teraosa sissepanekul on keelatud hoida tööriista suuet ülespoole.

§ 34. Suruõhuga puurija peab kandma puurimisel kaitseprille.

§ 35. Kui puurija töötab kõrgemal kui 2,0 m maapinnast, peab ta kandma erivööd ja olema seotud nõoriga, mille üks ots kinnitatakse vöö külge.

§ 36. Nööri, millega seotakse puurija, tuleb tingimata enne tarvitamist kontrollida vähemalt üks kord kahe nädala kestel ja proovida selle vastupidavust viiekordsele raskusele. On keelatud heita nööri üle kivide või teravaservaliste asjade.

§ 37. Puuri ülesvinnamisel puurija tööpinnakule, mis asub üleval mäetalla kohal, peab puurija olema kinni seotud nõoriga, kuid puuri kohaletooja all peab hoiduma vähemalt 8,0 m kaugusele.

§ 38. Kategooriliselt on keelatud puurimine vahetult pealpool kivimurdjate, laadijate jne. tööpaika. Vahemaa rõhtjoones puurija ning nimetatud tööliste vahel peab olema vähemalt 8,0 m.

V. KARJÄÄRI AVAMISTÖÖD

§ 39. Kändude ja pöösaste juurimine ja puude langetamine pinnase pealmisel kihil on karjääri avamistöode eeltöödeks ja neid viiakse läbi metsasihtide raiumise ja kändude juurimise ning metsamaterjalide valmistamise ohutustehnika eeskirjade kohaselt.

§ 40. Kõik puud, pöösad ja kännud kõrvaldatakse lahtikaevandatavalt katte-mullakihilt vähemalt 2,0 m kaugusele kaeviku servast.

§ 41. Karjääri avamistöid tuleb alati läbi viia enne materjalide kaevandamist, seejuures katte-mullakihi kõrvaldamine peab käima kõlbliku materjali kaevandamise eel vähemalt 6,0 m pika astmena.

§ 42. Karjääri avamistöid tuleb teha astmetena. Kivimite käsitsi kaevandamisel ei tohi astme kõrgus olla üle 3,0 m.

§ 43. Karjääri avamistöodel tuleb arvestada pinnase loomuliku kallakuse nurki, vastavalt tabelile 1.

§ 44. Juhul, kui aherkivimite kihid, mis katavad kasulike kihte, on ebapüsivad (varisevad või ujuv pinnas jms.) ja karjääritald, kus teostatakse avamistöid, on längus puhastatud murru ääre suunas, tuleb eespoolnimetatud eelnemisvahet suurendada veel 3,0 m võrra.

§ 45. Talvisel ajal kobedate pinnaste (kruusa) kaevandamisel lubatakse astme kõrguse puhul kuni 3,0 m teostada avamistöid mäetehnilise inspeksiooni nõusolekul ainult ühemeetrilise eelnemisega — kasuliku materjali külmumise vältimiseks.

VI. KASULIKE MAAPÕUEVARADE KAEVANDAMINE

§ 46. Kasulike maapõuevarade (liiva, kruusa, kivide jm.) kaevandamisel tuleb arvestada pinnase loomuliku kallakuse nurki (tabel 1). Kaljuste pinnaseliikide kaevandamisel ei tohi kallakuse nurk olla üle 80°.

Tabel I

Jrk. nr.	Pinnase nimetus	Pinnase liik	Pinnase seisukord					
			K u i v		Loomuliku niiskusega		M ä r g	
			kraa- dides	kõrguse suhe aluse laiusele	kraa- dides	kõrguse suhe aluse laiusele	kraa- dides	kõrguse suhe aluse laiusele
1.	Puistemuld	I	35	1:1 ¹ / ₂	45	1:1	27	1:2
2.	Liiv	I-II	30	1:1 ³ / ₄	40	1:1 ¹ / ₄	25	1:2 ¹ / ₄
3.	Kerge liivsavi	II	40	1:1 ¹ / ₄	30	1:1 ³ / ₄	20	1:2 ³ / ₄
4.	Kerge savi, liivsavi	III	40	1:1 ¹ / ₄	35	1:1 ¹ / ₂	25	1:2 ¹ / ₄
5.	Raske savi, sau	IV	45	1:1 ³ / ₄	45	1:1	20	1:2 ³ / ₄
6.	Kruus	II	40	1:1 ¹ / ₄	35	1:1 ¹ / ₂	25	1:2 ¹ / ₄
7.	Kivirähk	III	35	1:1 ¹ / ₂	45	1:1	25	1:2 ¹ / ₄

§ 47. Karjääri kaevandamine peab toimuma ainult ülalt alla, igasugune alt õõnestamine (uuristamine) või ülespoole tagumine on kategooriliselt keelatud.

§ 48. Talvel karjääris töötamisel on keelatud külmunud pinna või kaevandatava materjali kihi alt materjali väljakaevamine.

§ 49. On keelatud töötada üheaegselt ühes ja samas vertikaalses tasapinnas mitmesugustel kõrgusastmetel. Murrud erinevail astmeil tuleb paigutada malekorras.

§ 50. Kaljuste liikide kaevandamisel peavad kivimurdjad töötama vähemalt 4,0 meetriliste horisontaalsete vahemaadega.

§ 51. Kõigi tööde puhul murrus ja nõlvade lähedal (materjali kaevandamine, edasiviskamine, laadimine jne.) peab tööline töötama mitte seljaga, vaid näoga kaevandatava karjääri nõlva poole.

§ 52. Nõlva tallal murrus on keelatud peale materjalide kaevandamise kõik muud tööd; igasugune sõelumine, laadimine, kivi-klompimine jne. peab toimuma vähemalt 1,0 m kaugusel nõlva tallast.

§ 53. Nõlva talla juures on töölistel keelatud puhkamine, söömine ja eriti magamine.

§ 54. Töölistel on keelatud viibida murdude all, mille nõlvadele jäid lahtised, ebastabiilses seisundis või ripuvad kivimite tükid, üksikud kivid jm. Kõik, mis ähvardab variseda, tuleb alla lasta enne töövahetuse algust.

§ 55. Kivirahnud ja -tükid võib nõlvadelt kangide abil alla veeretada ainult küljelt, kuid mingil juhul mitte kukutada otsejoont mööda enda suunas.

§ 56. Astme töötlemist tuleb alata ülevalt alla, vahemaa töötlejate vahel peab olema vähemalt 5,0 m, kusjuures nad ei tohi asuda ühel ja samal vertikaalsel tasapinnal.

§ 57. Murru astmete töötlemisel tuleb eemaldada töölisi astme tallast vähemalt 8,0 m kaugusele sellest kohast, kus ülal toimub töötlemistöö.

§ 58. Kogu töö astme töötlemisel tehakse tehnilise personali järelevalvel.

§ 59. Töölised, kes teostavad nõlvade järelevaatust, koristavad nõlvadelt rippuvaid kampu ja kive, kaevavad pinnast vahekihtidest, töötavad tallalt suures kõrguses või purustatud kivimite vahel jms., peavad olema varustatud kaitsevööga ja seotud kahe nõoriga, mis kinnitatakse kahest eri kohast vöö külge.

§ 60. Sügisel ja kevadel järskude ilmamuutuste puhul (vihm, tuul, päikese soendus jne.), millega seoses tekib maapõue kivimites niiskuse muutumine, külmumine või sulamine, tuleb iga vahetuse järel rangelt kontrollida astmete ja nõlvade seisukorda.

§ 61. Pehmete ja puistepinnaste kaevandamisel käsitsi tuleb vahetuse lõpul anda astmele ohutu loomuliku kallaku nurk.

§ 62. Keelatud on materjali tootmine nn. «koobastest ja aukudest» õõnestamise ja uuristamise teel. Toodetud materjali üleskandmine käsitsi peab toimuma mööda lausikteid või mööda treppe ja tellingredeleid.

§ 63. Perve laius määratakse kindlaks sõltuvalt materjali tootmise ja teisaldamise moodusest, kuid nii, et oleks kindlustatud ohutu vahemaa teisaldamise vahendeist kuni allpool oleva astme servani ühelt poolt ja kuni astme murruni teiselt poolt. See vahemaa peab olema vähemalt 1,0 m.

Perve laius puiste- ja pehmete pinnaste kaevandamisel, mis ei vaja purustamist astme tallal, peab olema vähemalt, kui vedu teostatakse

kärudega	2,0 m
üherööpmelisel teel käsitsi lükates	3,5 „
kaherööpmelisel „ „ „	4,5 „
hobustel	5,0 „
mehaanilise jõuga rööbasteedel	7,0 „

Teisaldamiseks ekskavaatorite, järelvankritega traktorite ja autode rakendamise puhul määratakse perve laius vastavalt nimetatud mehhanismide ning järelvankrite gabariidile.

Antud perve laiust suurendatakse 3,0 m võrra, kui kaevanda-

takse kaljuseid liike lõhkamise teel ühes pärastise kivikamakate purustamisega astme tallal.

Ülaltoodud perve laiused kehtivad ainult töödeldava murru kohta.

§ 64. Kaljuste liikide tootmisel lõhkamisega ei tohi astme kõrgus olla kõvade, ühtsete ja vastupidavate liikide käsitsi kaevandamisel üle 8,0 m ja pehmete liikide (nagu pehme lubjakivi, pehme savikas kiltkivi) kaevandamisel üle 4,0 m.

§ 65. Üksikul juhul võib astme kõrgust suurendada, kuid ainult mäetehnilise inspeksiooni loal.

VII. ÄRAVEO MAJANDUS

§ 66. Mahalaadimiskohtade korraldamist aherkivimite ära vedamiseks lubatakse toimetada väljaspool kivimite leiukoha piire või karjääri tallal tingimusega, et kasuliku kivimi kaevandamine toimub kogu tema paksuses.

§ 67. Aherkivimite mahalaadimiskoha suhtes tuleb kokku leppida mäetehnilise inspeksiooniga.

§ 68. Aherkivimite mahapanek mahalaadimiskohal peab toimuma ühetasaselt kogu tema pikkuses.

§ 69. Aherkivimite teisaldamisel hobuveoga peab mahalaadimiskoht olema küllalt lai, vähemalt 2,5 m, selleks, et võiks bobust vabalt ümber pöörata ja et hobusel oleks ruumi ümber vagonettide minna.

§ 70. Juurdeveoteede kaugus mahalaadimiskoha servast peab võimaldama inimestele ohutut möödapääsu.

§ 71. Tuleb hoolsalt kontrollida kõrgete mahalaadimiskohtade nõlvu, kõrvaldades nõlvaku ülemises osas peatumajäänud tükid; veoteede ümberasetamisel tuleb iga kord kontrollida nõlva kindlust ja püsivust.

§ 72. Veoteede ümberasetamine ja puhastamine käsitsi peab toimuma tööliste brigaadi poolt teemeistri juhtimisel ning järele-

valvel. Koht, kus toimub teede ümberasetamine või remont, tuleb liikluse sulgemise tähistamiseks piirata mõlemalt poolt vastavate signaalidega, mis udusel või öisel ajal peavad olema valgustatud.

VIII. KIVIMITE JA KRUUSA TÖÖTLEMINE NING SÕELUMINE

§ 73. Kui kivide töötlemise tööd karjääris (suurte kivide lõhkumine, klompimine sillutus kivideks, killustiku valmistamine, plaatide töötlemine jne.) toimuvad vahetult murrus, tuleb töölisi paigutada mitte lähemale kui 1,0 m murrunõlvaku tallast.

§ 74. Kivide töötlemine, lõhkumine ja klompimine kivivirnadel ja -hunnikuil on keelatud. Neid töid tuleb teha tasasel maapinnal ülies kivide alla kiilude tagumisega.

§ 75. Virnadest võib kive võtta ainult pealtpoolt, püüdes säilitada virna vajalikku laotist või loomuliku kallakuse nurka.

§ 76. Tuleb tähele panna, et vahemaa kiviklompijate või lõhkujate vahel oleks vähemalt 4,0 m.

§ 77. Kivide töötlemisel (lõhkumisel, klompimisel sillutus kivideks ja killustiku valmistamisel) on töölised kohustatud kaitseprille kandma.

§ 78. Killustiku valmistamisel käsitsi peavad töötaja jalad olema mähitud kotiriidega.

§ 79. Killustiku, kruusa ja liiva sõelumisel käsitsi tuleb sõel asetada selliselt, et tolm tuulega ei kanduks töölistele.

§ 80. Kivipurusti ja kruusasõel tuleb asetada kindlale alusele, mis tagab nende liikumatut paigalpüsimist.

§ 81. Kivipurusti koos sõelaga tuleb asetada nii, et masina iga osa oleks võimalik hõlpsalt, kergelt ja ohutult järele vaadata, puhastada ning määrada.

§ 82. Kivipurusti ühes kruusasõelaga agregaatil peab teenindama motorist, kellel on selleks olemas luba.

§ 83. Kivipurusti täitmine kividega käsitsi toimub kivide loopimisega purusti kollu.

§ 84. Õnnetuste vältimiseks töölistega asetatakse kivipurusti kolu kohale rauast või puust kaitsekilp.

§ 85. Kivipurusti kolu laadimisel renni mööda varustatakse renn sulguriga. Kivipurusti seisaku puhul peab sulgur olema kinni.

§ 86. Kivipurustit teenindavad töölised (kivide loopijad) peavad olema varustatud kaitseprillidega.

§ 87. Kummardamine purusti kohal on keelatud.

§ 88. On keelatud lõugade vahele kiilunud kivi väljavõtmine ilma erikonksuta, samuti kivi seisundi parandamine, kivi pööramine, vajutamine ja lõugade vahele surumine. Konks peab olema rauast vähemalt 1,0 m pikk ja läbilõikega mitte üle 20 mm.

§ 89. Kivide laadimiseks tuleb kolu ümber ehitada nii avar käsipuudega ümbritsetud platvorm, et laadimistööks oleks kolu ümbrus alati vaba ühe meetri laiuselt.

§ 90. Kivide juurdekärutamiseks ehitatakse liikumatult kinnitatud käruteid või eritellingtreppe, laiusena mitte alla 1,20 m. Kui käruteed asuvad maast kõrgemal kui 1 m, siis varustatakse need käsipuudega. Hooga liikuva käru langemise vältimiseks purusti kollu ehitatakse kolu ette künnis.

§ 91. Süvend, mis tavaliselt välja kaevatakse kett- (kopp) elevaatori ülesseadmisel, peab olema tarastatud ja allakäiguks süvendisse peab olema ehitatud trepp.

§ 92. Remondi, puhastamise, järelevaatuse jne. töid võib süvendis teha ainult elevaatori seisaku ajal.

§ 93. Motorist on kohustatud pärast mootori väljalülitamist lukustama kongi ukse, kus hoitakse lülitisseadet.

§ 94. Kruusa sorteerimisel mehaanilisel teel tuleb sõelad asetada selliselt, et juurdepääs nende järelevaatuseks, puhastamiseks ja määramiseks oleks hõlbus ja ohutu.

§ 95. Lindi liikumise ajal on keelatud:

- a) pingutava trumli ja transmissioonitrumli ning rullikute puhastamine külgekleepunud transporteeritavast materjalist;
- b) trumlite ja rullikute kinnitamine.

§ 96. On keelatud transportlindi libisemisel astuda lindile ja suurendada lindi pingust inimkeha raskusega.

§ 97. Transportlindi libisemisel on keelatud savi, tuha jne. viskamine lindi ja trumli vahele.

§ 98. Lindi asetuse reguleerimine trumlil, samuti ka lindi pealetõmbamine mahamineku puhul trumlilt on lubatud ainult väljalülitud mootori puhul.

§ 99. Transportööri mõlemale poole äärde tuleb ehitada võre-redelid ja üleminekuks — sillakesed mitte kaugemale kui 40 m üksteisest.

§ 100. On keelatud koppade seadmine, puhastamine või mingisuguse remondi tegemine elevaatori töötamise ajal.

§ 101. On keelatud viibida elevaatori, transportööri või sõela all nende töötamise ajal.

§ 102. Kivipurustit või kruusasõela peab käivitama mootorist, kes käivitamise algusest teatab signaaliga.

§ 103. Enne agregaaadi käivitamist on vaja kontrollida kõiki selle osi ning tarastamise olemasolu ja korrasolekut.

§ 104. Tarastise rihmade mahavõtmine ja pealetõmbamine, määrimine, reguleerimine ja korrastamine agregaaadi töötamise ajal on keelatud.

§ 105. Seadeldise kõrgel asuvate osade teenindamiseks tuleb ehitada platvormid laieusega vähemalt 0,5 m. Need peavad olema varustatud kaitsetarandiga, mis on alt 20 sm laiuses üleni laudadega kinni löödud.

§ 106. Kivipurustamise tehaste filleri valmistamise tsehhides tuleb kõik tolmu tekkimise kolded (kivipurustite, kivijahvatite jne. juures), samuti ka üleandmis-, transportimis- ja tõstesead-

med (transportöörid, elevaatorid, rennid j.m.) kinni katta ning varustada tolmu imeva seadisega.

§ 107. Vaatamata tolmu eraldamise kohtade hermeetilisele katmisele tuleb tsehhides sisse seada ventilatsioon.

IX. KARJÄÄRI SISETRANSPORT

§ 108. Kärü kast peab olema asetatud kärü ratta telje suhtes nii, et vertikaalne surve kärutaja kätele oleks minimaalne. Kärü käepidemed peavad olema siledaks hõõveldatud.

§ 109. Korratu käruga töötamine on keelatud.

§ 110. Käruteid ehitatakse laudadest laiusega vähemalt 0,20 m ja paksusega mitte alla 4 sm. Kärutamislauad asetatakse nõnda, et lauad ei oleks põikkallakuses ega õõtsuks. Selleks peab maa, millele lauad asetatakse, olema planeeritud.

Kärutamine on lubatud ka raudlatti mööda, mille laius on vähemalt 20 sm ja paksus vähemalt 4 mm.

§ 111. Ebatasasuste vältimiseks paigutatakse käruteede lauad üks laua ots tihedalt teise vastu. Seda saadakse teha laudade jätkukohtade kinnitamisega põikipandud alusklotsidele.

§ 112. Ühise kärutee puhul tuleb ehitada möödasõidukohad ja käänakutel teed laiendada.

§ 113. Horisontaalseil ja 2% kallakusega teosadel peavad kärud järgnema üksteisele 5,0 m vahemaaga, suurema kallakuse puhul peab vastavalt suurenema ka vahemaa. Tõusudel üle 2% abistavad kongutajad kärutajaid. Tõusudel üle 6% nõutakse erikäiguteede ehitamist. Selleks asetatakse ühest lauast kärutee mõlemale poole lauad pealelöödud põikpuudega. Tõusudel üle 10% on kärudega vedu keelatud.

§ 114. Käruteede seisukorda tuleb pidevalt kontrollida. Teid tuleb süstemaatiliselt puhastada veetavate materjalide jäätmeist ja mustusest, talvel aga lumest ja jääst. Murdunud ja pilbastunud lauad tuleb kohe asendada uutega. Sügisel ja talvel, kui

lauad on libedad, tuleb neile raputada kas liiva või sõelmeid.

Mustusest või lumest puhastamata käruteede kasutamine on keelatud.

§ 115. Käruteede ehitamisel, mis asuvad maapinnast kõrgemal (üle lõhede ja kraavide):

- a) kuni 1,0 m kõrgete puhul tuleb käruteed valmistada vähemalt kolmest lauast ja nõnda, et inimese liikumise korral sellel ühes laaditud käruga kärutee laud ei painduks ega õõtsuks. Tugedena võib kasutada pukke või raame;
- b) üle 1,0 m kõrgete puhul tuleb käruteed valmistada laiuuses, mis vastaks vähemalt kärü käepidemete vahelisele laiuusele, arvates mõlemale poole juurde à 0,5 m, ühes mõlemapoolse meetrikõrguse tarandiga.

Käruteede laud naelutatakse pukkide või raamide pealmikkudele kinni ja kinnitatakse veel laudade alla löödud klotside külge.

§ 116. Roobasteede ehitamisel tuleb kasutada ühetüübilisi roopaid. Erinevat tüüpi roobaste kasutamine on lubatud erandina ainult sirgteedel, kusjuures roobaste lukukohad tuleb hoolsalt sobitada.

§ 117. On keelatud tarvitada tee ehitamiseks kõveraid, taotud otspindadega ja teiste puudustega roopaid, mis ei vasta normile.

§ 118. Kogu tee tuleb asetada liipreile, mis peavad olema mõlemalt poolt otsast 30 sm pikemad tee laiusest. On keelatud asetada roopaid halgudele ja ümarpuudele. Iga 2 jm tee peale tuleb asetada kolm ja kurvide ning pöörmete kohtadele vähemalt viis liiprit. Liiprid topitakse kinni vastupidava ballastiga (nagu killustik, kruus, liiv jne.).

§ 119. Kui kärutamine toimub käsitsi või hobujõul, tuleb liipri vahed üleni täita ballastiga.

§ 120. Roobaste ühendamine lukukohtades toimub sidelappidega, mis kinnitatakse poldidega. Poldi mutrid asetatakse roopa välispoolele. Roobaste lukukohale tuleb jätta 3—4-mm pilu.

§ 121. Tee kallakus ei tohi olla suurem kui:

- a) kärutamisel käsitsi — 2°/_o,
- b) kärutamisel hobujõul — 3°/_o,
- c) kärutamisel lokomootoriga — 4°/_o.

§ 122. Kaherööpmelisel teel peab vahemaa kahe kohtuva hobuvagoneti- või lokomootori kere vahel olema vähemalt 0,5 m.

§ 123. Tee ülesõidukohti tuleb järjekindlalt puhastada porist, aga talvel jääst ning lumest.

§ 124. Kõverike raadiused tuleb võtta vastavalt kohalikele oludele, arvestades ühtlasi liikuva kooseadu mõõteid ja erilisusi, selleks, et viimane vabalt end kurvisse sisse joonestaks. Roobastik kõverikul peab olema eriti hoolsalt kinni naelutatud.

§ 125. Pöördsillad, kaaluplatvormid jms. tuleb ehitada horisontaal-teesadele, samuti peavad nende juurdepääsuteed 10—20 m ulatuses asuma horisontaalpinnal. Pöördsilla ümbrus raadiusega 1,5 m peab olema planeeritud ja hästi kinni tambitud.

Pöördsillad ehitatakse kindlale alusele, loodi järgi, et takistada kiikumist veereva kooseadu üleminekul; pöördsild peab olema teedega ühise roopalaiusega, varustatud kahe paari riiviga, mis hoiaksid teda teatud asendis ega laseks kõrvale nihkuda.

§ 126. Pöörmel peab olema eriseadis pöörmesule ümberseadmiseks, mis kindlustaks selle muutumatust veereva kooseadu möödumisel ja takistaks pöörme iseseisvat ümberlülumist.

Pöörmed tuleb asetada selliselt, et tee oleks mõlemale poole nähtav vähemalt 20,0 m ulatuses. Keelatud on pöörmesule vahetu ümberseadmine käsitsi.

§ 127. Kitsarööpmelise tee ristlemiskohtades teede või muude seadmetega tuleb ehitada lauskate ja roopavahe katta kinni laudade, prusside või liipritega viimaste pikkuselt.

§ 128. Kõigis ummikuis (tupikuis), mahapanekukoha-teedel jne. tuleb ehitada löögi pehmendamiseks kindlad tugipuud. Tee 20 m ulatuses kuni tugipuuni peab asuma rõhtsal või tõusuga pinnal.

§ 129. Töötamine korratuil teedel on keelatud.

§ 130. Vagonetti käsitsi kärutada on lubatud ainult ühe kaupa ja ees lükates.

§ 131. Täidetud vagoneti edasiliikumisel on keelatud hoida näppusid seespool vagoneti kastis.

§ 132. Kategooriliselt on keelatud sõitmine vagonettidel käsitsi või hobujõul kärutamisel.

§ 133. Vagonette tuleb täita selliselt, et neis olev koorem ei kukuks välja ega jääks teiste asjade taha kinni.

§ 134. Kõik peale- või mahalaaditav materjal tuleb asetada vähemalt 1,0 m kaugusele roopapeast. See vahemaa mõlemal pool teed peab jääma vabaks ega tohi olla millegagi koormatud. Hobuveol tuleb seda vahemaad suurendada kuni 1,5 m ja hobuste pööramiskohal kuni 2,5 m.

§ 135. Iga päev enne vahetuse algust peavad selleks eriti määratud inimesed tegema ringkäiku kogu tee ulatuses, kontrollima tee ja liikuva kooseadu seisukorda ning tee ja teeäärse puhastamist. Eriti hoolsalt tuleb kontrollida pöörsildu, pöörmeid jms., kuid vähemalt 2 korda nädalas tuleb teostada põhjalik kontroll mõõtvarda, šablooni või kontrollvagoneti abil.

§ 136. On keelatud töötamine mitte korras oleva liikuva koosseaduga.

§ 137. Kärutamisel kallakteedel peab igas rongis olema pidurwagonette selleks eriti ehitatud piduriplatvormiga, millel asub tööline-pidurdaja. Samal platvormil on lubatud viibida ka haakijal. Pidurwagonettide arv määratakse kindlaks arvutusega. Mitte korras oleva kerega wagonettide kasutamine on keelatud.

Kõigil peale pidurdaja ning haakija on sõitmine vagonettidel kategooriliselt keelatud.

§ 138. Vagonettide liikumise kiirus kärutamisel käsitsi või hobujõul ei tohi ületada 5—6 km tunnis. Lähenedes pöörmele, pöörsillale või kohates teist koosseadu möödumiskohal, tuleb kiirust vähendada.

§ 139. Vagonettide pidurdamine igasuguste primitiivsete abinõudega (kaikad kodarasse või rataste alla, kivide või telliste

veeretamine rataste ette jne.) on kateooriliselt keelatud. Pidurdamiseks tuleb kasutada pidurkingi.

§ 140. Vagonettide paigalhoidmiseks laadimise ajal tuleb neile alla panna pidurkingad.

§ 141. Keelatud on vahetuse lõpul jätta seisma täislaaditud vagonette.

§ 142. Keelatud on jätta teele pidurdamata vagonette.

§ 143. Vagonettide kärutamisel käsitsi või hobujõul tasapinnal peab vahemaa vagonettide vahel olema vähemalt 10 m, kallakul teel vähemalt 30 m.

§ 144. Tühjendades vagonette kere kummutamise teel tuleb kasutada selleks erilisi klambreid (konkse), millega vagoneti raam kinnitatakse roopa või liipri külge. Iga vagonetile asetatakse küljele 2 klambrit. On keelatud anda vastukaalu oma keha raskusega, seistes vagoneti raamil, samuti on keelatud vagoneti tühjendamisel kasutada vaagi (hooba).

§ 145. Iga liiki kummutatavad vagonetid tuleb varustada kindlate sulguritega, mis ei lase kerel iseseisvalt ümber kalduda.

§ 146. On keelatud kummutatavat vagonetti edasi lükata, ilma et kere oleks kinnitatud kahe sideraua ja poldiga.

§ 147. Vagonette lubatakse kummutada, seistes küljel.

§ 148. Töölistel on keelatud viibimine sealpool küljel, kuhu poole kummutatakse vagonett või mullavanker.

§ 149. Rongi koosseadu tühjendamisel tuleb vagonetid lahti haakida, lokomootor (mootorveol) või hobune (hobuveol) enne tühjendamise algust lahti haakida või lahti rakendada.

§ 150. Kokku- või lahtihaakimist peab toimetama selleks eriti väljaõpetatud tööline, kes on sooritanud haakija tehnilise miinimumi. Kokku- ja lahtihaakimine on keelatud rongi liikumise ajal; haakimisel peab haakija seisma vagoneti küljel.

§ 151. Vagoneti roobastelt mahaminekul tuleb hobune kohe lahti rakendada, kõrvale viia ja alles siis asuda vagonettide tõstmisele roobastele.

§ 152. Vagonett tuleb roobastele asetada hoobade abil.

§ 153. Kallakul teel seismajäetud vagonetid peavad olema pidurdatud.

§ 154. Kallakul teel on keelatud veose saatjail sõita vagonetidel.

§ 155. Tõsteseadist võivad teenindada kvalifitseeritud ja selleks eriti väljaõpetatud töölised, kes on sooritanud nõutava tehnilise miinimumi.

§ 156. Kõik mehhanismid ja seadised tuleb iga päev karjääri mehaanikul järele vaadata ja nad peavad alati olema korras. Järelevaatuse tulemused kantakse eriraamatusse.

§ 157. Kitsarööpmelise tee ehitamisel estakaadile või kallakteele tuleb inimeste läbi pääsuks ehitada eraldi tellingtrepid. Käimine mööda raudteed on keelatud.

§ 158. Estakaad tuleb piirata tarandiga-käsipuuga, mille kõrgus on 1,0 m ja mis on alt vooderdatud laudadega.

§ 159. Käikude kohal estakaadi alla peavad viimase tarandid olema üleni vooderdatud laudadega.

§ 160. Vahemaa estakaadi tarandist kuni vagoneti kere servani peab olema vähemalt 0,75 m.

§ 161. Estakaadi põrand peab olema vastupidav ja ilma lõhedeta.

X. MATERJALIDE PAIGUTAMINE LAOPLATSILE

§ 162. Kivide, killustiku, kruusa ja liiva mahapanekuks eraldatud maa-ala peab olema tasandatud ja planeeritud. Vee äravool peab olema kindlustatud.

§ 163. Materjale tuleb asetada horisontaalsele laoplatsile. On keelatud nende paigutamine nõlvakuile ja mäeveergudele. Vajadusel paigutada materjale mäeveerule, tuleb seal selleks planeerida horisontaalne pindala.

§ 164. Paigutada materjali süvendi servale või nõlva tallale on lubatud ainult 1 m kaugusel servast või tallast, arvestades materjali loomuliku kallakuse nurka.

§ 165. On keelatud asetada materjale aedade, majaseinte, postide jne. vastu. Materjali ja aia või majaseina vahele tuleb jätta vaba käik, mille laius on võrdne vähemalt materjali hunniku kõrgusega.

§ 166. Liiv, kruus ja killustik tuleb paigutada reeglipärastesse hunnikuisse (koonustesse), hunnikute külgpinnad tuleb puistata loomuliku nurga all. Nende materjalide pealelaadimisel talvisel ajal tuleb eelnevalt külmunud koorik maha võtta.

§ 167. Hunnikute kuhjamilisel käsitsi ei tohi hunnikuid olla üle 2,0 m kõrged. Kärudega, transportööride või teiste mehhanismidega veol ei ole hunniku kõrgus piiratud.

§ 168. Kive laotakse virnadesse nii, et väiksemad kivid oleksid virna kesksuunas, suuremad aga virna väliskülgedel.

Kivide mahapanekul tuleb silmas pidada liiduste seotist. Vertikaalselt laotud kivivirnade küljed ei tohi olla üle 1 m kõrged.

§ 169. Servakive, äärisplaate ja suuremaid tükikive tuleb laduda mitte üle 1 m kõrgeisse virnadesse. Kivide asetamine püsti otspinnale on keelatud; neid tuleb laduda lapiti.

§ 170. Kui tööriistu ja materjale hoitakse ladudes riulitel, tuleb asetada ülemisele riulile väiksemad ja alumistele raskemad asjad. Üle 50 kg rasked esemed tuleb asetada põrandale.

§ 171. Tööriistad ja materjalid tuleb asetada riuleile nii, et nad ei veereks ega kukuks alla juhusliku põrumise tõttu.

§ 172. Tööriistade väljajagamise ladusid tuleb kasutada ainult nende otseks otstarbeks. Kütte- ja määrdeainete hoidmine neis on keelatud.

XI. PEALE- JA MAHALAADIMISTÖÖD.

§ 173. Kivide, kruusa ja liiva peale- ja mahalaadimistööd peab juhutama kogunud insener-tehniline töötaja.

§ 174. Tööde juhataja peab enne iga töövahetuse algust kõik peale- ja mahalaadimise seadmed ja mehaanilised vahendid

järele vaatama ja töö kestel neid kontrollima, sõltuvalt nende keerulisusest, töösoleku ajast jms.

§ 175. Töid tuleb organiseerida nii, et raskuste ümberpaigutamine ei toimuks mitte laadija poole, vaid laadija poolt eemale; raskuse ükskõik mis asendis olekul peavad töölised olema näoga tema poole.

§ 176. Ühel laadijal (töölisel) on keelatud kanda üle 80 kg raskeid esemeid. Raskemate esemete teisaldamiseks tuleb laadijaid varustada lihtsamate või enamvähem keerukate (mehaaniliste) abinõudega.

§ 177. Raskuste kahekesi kandmisel kanderaamil ei tohi koorma raskus ühes kanderaami ja taaraga (bruto) ületada 50 kg. Naiste jaoks peab olema kanderaam tugeodega (jalgadega).

§ 178. Kui tükikivi on raskem kui 50 kg, on ühel laadijal keelatud seda kanda üle 60 m horisontaalsuunas või üle 6 m kõrgusele.

§ 179. Kui kandmise kaugus on üle 60 m tuleb töötada vahetusega või kandmine peab toimuma vastavate kandeabinõudega.

§ 180. On keelatud kivide viskamine varem mahapandud või laotud kividele; kivid paigutatakse virna suure ettevaatusega.

§ 181. Kui laadimiskohale on kuhjatud muid esemeid, on keelatud raskuste ülekandmisel liikuda üle varemalt mahavisatud või laotud kivide, kruusa või liivahunnikute. Ülekandmine toimub tasandatud ja planeeritud maad või eriliselt selleks ehitatud sildu mööda.

§ 182. On keelatud võtta laadimistöodele töölisi, kellel puudub selleks vastav arstiluba.

§ 183. Materjalide kandmiseks ettenähtud käigud tuleb liiklemiseks vabad hoida. Kraavidest üle pääsemiseks tuleb ehitada erilised sillad käsipuudega.

§ 184. Raskuste transportimisel autodega tuleb peale- ja maha-laadimiseks ehitada järelvankritega autodele ja traktoritele erijuurdepääsuteed. Ajutised juurdepääsud töökohal tuleb tasandada transportvahendite läbisõiduks ja hoida vabad.

§ 185. Peale- ja mahalaadimise kohtades peab auto liikuma mitte üle 10 km tunnikirusega.

§ 186. Masina etteandmine tagurpidi on lubatud vaid erandjuhtudel ja mitte kaugemale kui 10—15 m.

§ 187. On keelatud otse enese poole sõitva masina vastuvõtmine; masina vastuvõtja peab asuma liikuva masina kõrval, jälgima selle liikumist, lubades masinal edasi sõita alles pärast tööliste teelt kõrvaldamist.

§ 188. On keelatud seismine läbisõidukoha juures alla 1,0 m ja masina etteandmise kohast alla 5,0 m kaugusel. Masina ette-sõitmisel (etteandmisel) peavad kõik peale- ja mahalaadijad seisma näoga masina poole.

§ 189. Kategooriiselt on keelatud sõitvale masinale peale- ja mahahüppamine, luukide avamine või sulgemine, peale- ja mahalaadimise teostamine jms. Kõike seda võib teha ainult pärast masina täielikku peatumist.

§ 190. Enne luugi avamist tuleb veenduda selle toimingu ohutuses, ja nimeit, kas koorem pole mitte vajunud luugile, ei veere välja vms.

§ 191. Masina külgluugi avamisel peavad töölisel seisma masina ofste, mitte aga külgede juures. Seejuures peab silmas pidama, et külgluugi avamisel vabaneb ka tagumine luuk, mis samuti peab vabalt langema ilma ühtegi vigastamata.

§ 192. Suurte tükikivide (karniisid, sillad, turvikukandjad, kõn-niteeäärise kivid jms.) peale- ja mahalaadimine peab toimuma lümpuude («leepede») abil, mis valmistatakse vähemalt 10 sm jämedatest palkidest või 5 sm paksustest plankudest. Konksud tuleb valmistada lattrauast ja kinnitada leepede otstele poltidega. Väiksemate tükikivide laadimiseks tuleb leeped valmistada paarist-kolmest 4—5 sm plangust, mis tuleb alt liistudega kokku lüüa. Leepede otstele tuleb kinnitada konksud.

§ 193. Peale- ja mahalaadimine mööda lümpuid toimub kõite abil. Töölisel peavad asuma kas masina keres või masina taga vastaspoolel. Kui peale- ja mahalaadimist toimetatakse

koorma sissekandmise või veeretamise teel, seda kätega toetades, siis tuleb täita järgmisi tingimusi:

- g) leebed ei tohi nõtku vajuda, vastasel korral tuleb neid täiendavalt kinnitada;
- b) raskus tuleb asetada leepedele selliselt, et keskmine kolmandik pikkusest asetseks leepede vahel, koormaotsad aga ühe kolmandiku pikkuses jääksid üle leepede ääre, kusjuures väljapoole ulatuv osa ei tohi olla üle 40—50 sm;
- c) töölised peavad seisma leepede väljaspool ääres; kategooriliselt on keelatud seismine leepede vahel.

Kui toodud tingimustel ei peaks töolistest jätkuma, siis peavad lisatöölised aitama koorma kõitega sisse tõmmata, olles masina keres või masina taga.

§ 194. Kui peale- ja mahalaadimine toimub öösel, peab töökoht olema valgustatud.

§ 195. Viibimine otseselt raudteeliinil on kategooriliselt keelatud. Vajadusel lükata vaguneid edasi käsitsi peab selleks andma korralduse isik, kes juhatab töid ja valvab, et töölisi ei ohustaks liikuvad või manööverdavad koosedud ja vedurid.

§ 196. Alustada peale- ja mahalaadimist või ronida vagunisse või platvormile lubatakse ainult kooseadu või vaguni täieliku seisaku ajal.

§ 197. Vedur (lokomootor) tuleb enne töö algsignaali lahti haakida. Kui lahtihaakimist ei teostata, tuleb töö algus vedurijuhile teha teatavaks. Sellest momendist kuni töö lõppsignaalini ei ole lubatud peale- ja mahalaadimisel olevate vagunite paigalt liigutamine.

Kui peale mõne vaguni täis- või tühjaksaadimist on vaja ette anda järgmised vagunid, tuleb töötajaid hoiatada signaaliga. Manööverdamise ajaks lõpetatakse kõik laadimistöid. Töid jätkata lubatakse ainult pärast manööverdamise lõpetamist ja vastavat signaali.

§ 198. Platvormi äärelauad või vaguni uks tuleb avada ette-

vaatlikult, et ära hoida vigastusi äärelaua, ukse või koorma kaudu. Selleks on vaja:

- a) enne äärelaua avamist selgitada koorma asukoht platvormil;
- b) enne vaguni ukse avamist järele vaadata, kas ukserullikud on juhtroopas ja kas uks on korras;
- c) avada platvormi äärelaud, seistes ise puhvrite juures (äärelaua otsas), et langev äärelaud või ootamatult mahaveerev koorem ei tabaks töolist, kes avab riivid; on keelatud toetada äärelauda, lastes teda langeda enda peale või hoida teda labidaga, seistes ise platvormil;
- d) vaguni uksi tuleb avada hoides käepidemest ja tõmmates enda poole, seistes ise ukse kõrval; uks tuleb avada 2—3 võttega, algul, et tekiks ainult väike pilu vagunis oleva kauba liigi ja asendi selgitamiseks, ja alles veendudes selle ohutuses, avada uks täielikult;
- e) kui vaguni uks ei avane või tekib kauba mahaveermise oht, tuleb avada vastasolev uks ja seada kõik normaalseisundisse; kui pole võimalik avada ka teist ust, tuleb tehnilise personali juhtimisel võtta tarvitusele eriabinõud.

§ 199. Platvormvaguni äärelauda peab sulgema 2—3 inimest korraga. Vaguni ust sulgeda võib ainult peale juhtroopa ja ukserullikute järelevaatust ja puhastamist. Ukse sulgemisel tuleb teda lükata tagumisest servast, kuid mitte käepidemest.

§ 200. Vagunite ja platvormide etteandmine ja edasilükkamine inimeste jõul on lubatud ainult juurdeveotedel.

Laaditud vaguneid võib käsitsi edasi lükata ainult ühekaupa ja tühje vaguneid mitte rohkem kui kaks korraga, tingimusel, et nad on kokku haagitud. Kokku- ja lahtihaakimist võib teostada ainult raudtee haakija või selleks eriti õpetatud isik.

§ 201. Vagunit lükkavad töölised peavad asuma väljaspool roobasteed ja tõugata võib ainult vaguni küljelt. Keelatud on seda teha vaguni eest- või tagantpoolt. Lükata tuleb korraga tööjuhataja komando peale.

§ 202. Vaguni pidurdamiseks on keelatud rakendada hoobasid, kange või teisi vahendeid, selleks tuleb kasutada pidurkingi.

§ 203. Kruusa ja liiva käsitsi mahalaadimisel vagunist ühele poole võib töötada korraga ainult kaks inimest, kahele poole — neli inimest. Neljateljelistel vagunite tühjendamisel võib laadijate arvu vastavalt suurendada kuni 4 või 8 inimest. Materjali juurde- ja ärakandmiseks kärude ja kandraamidega ei ole tööliste arv piiratud. Tööliste arv kärude ja kandraamide laadimiseks mõlemal pool vagunit ei tohi olla üle kahe.

§ 204. On keelatud transportvahendite (vagunid, vagonetid, autod jms.) laadimise ja tühjendamise tsoori minnek ilma töölisi hoiatamata.

§ 205. Laadimistöõde vahendid (kärud, vankrikesed, kandraamid, nõõr jm.) tuleb arvestada koorma raskuse peale ja hoida füüelikus korras. Käimiseks kandraamidega tuleb ehitada eriteed (sillakesed), mis ei nõtku ega kõigu ja on kindlalt kinnitatud. Veoks kärudega tuleb ehitada käruteed. On keelatud vagunisse kärutamine teedel, mille kallakus on üle 10%.

SISUKORD

I. Üldreeglid	3
II. Ettevalmistustööd	4
III. Käsi-tööriistad	5
IV. Suruõhu-tööriistad ja töötamine nendega	5
V. Karjääri avamistööd	7
VI. Kasulike maapõuevarade kaevandamine	7
VII. Äraveo majandus	11
VIII. Kivimite ja kruusa töötlemine ning sõelumine	12
IX. Karjääri sisetransport	15
X. Materjalide paigutamine laoplatsile	20
XI. Peale- ja mahalaadimistööd	21

Koostatud väljaande järgi:

Правила по технике безопасности на карьерных работах при
добыче дорожно-строительных материалов.

Дориздат ГУШД НКВД СССР 1945.

На эстонском языке.

Vastutav toimetaja ins. V. Nemirovitš-Dantšenko

Käsikirja keeleline redaktsioon E. Elisto'lt.

Ladumisele antud 20 IV 1950. a. Trükkimisele antud 9. V 1950. a.

Trükiarv 800. Trükipoognaid 1,75. Trükikoja tellimise nr. 1260.

Trükikoda „Ühiselu“, Tallinn, Pikk 40/42. MB-04137.

tu

Rbl. 2.—

A-18654

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00448815 3